

De la tribu, al veïnatge universal ... I APAREIXEN ELS IMPOSTOS

- A qui li tocava llençar la brossa aquesta setmana, eh?
- Quina barra! Però si mai no l'has tret quan et tocava!
- De debò?
- Com vols que t'ho digui?
- Jo he canviat la bombeta, he arreglat la porta del garatge... Te'n recordes de qui tenia fred perquè no tancava bé?
- Molt bé... Però a canvi et vam perdonar la paga al pot d'aquella setmana.
- Parlant del pot... la Irene encara no ha passat per caixa.
- La Irene ho paga la setmana vinent, que tinc els comptes clars!
- I jo tinc clara una cosa.
- Quina?
- Per no enredar-nos, que cadascú faci el que sàpiga fer millor.
- Leo, tu que ets el que més desordenes, et vols encarregar del manteniment del garatge?
- D'acord, t'ho compro.
- Comptabilitat.
- I a tu et nomenem... primer president de la república del garatge! T'ho has guanyat, per manaire.
- Bravo...
- Yes... I can...

Grècia, i sobretot Roma, van començar el desplegament econòmic de la humanitat creant una societat de grans semblances amb l'actual. Es va iniciar el concepte d'Estat, amb poder centralitzat i una maquinària administrativa complexa amb institucions militars organitzades, serveis públics i recaptació d'impostos.

L'economia romana se centrava en l'agricultura, la ramaderia i el comerç, i al voltant seu es van desenvolupar múltiples oficis, com ara els de fuster, forner, sabater, mestre, prestador, arquitecte... L'Estat, a més, feia grans obres públiques que necessitaven especialistes, com ara paletes, transportistes o enginyers. De tota manera, la gran majoria dels diners públics que venien dels impostos es dedicaven a despeses militars.

S'ha de tenir present que el dret romà, que és la base de les nostres lleis actuals, va aportar, a més, la seguretat jurídica necessària per desenvolupar les activitats comercials.

- Ni parlar-ne. Faré vaga, no penso netejar.
- Ho sento, hauries d'haver vingut a la reunió.
- Escolta, per cert..., i les funcions de president, quines són?
- Què?
- Dic que com a president no només ens penses manar, oi?
- Ara que ho dius... Ah... Manar també és una feina!
- No t'amoïnis, ja ho decidirem entre tots. Siau, president...

L'expansió de Roma es veié acompanyada de la necessitat de fer servir un sistema monetari. L'ús dels diners en monedes d'or, plata, coure i bronze, amb relacions fixes, va facilitar els intercanvis i es va abandonar en gran mesura el troc.

La invasió dels nous territoris significava el manteniment d'un gran exèrcit, és a dir, salaris dels soldats, aliments, armes... Van créixer les despeses i es van apujar els impostos que, tot i així, continuaven sense cobrir el pressupost de l'Estat. Com a conseqüència d'això, i des del segle III, els governs successius van començar a devaluar la moneda. Com? Malejant els metalls nobles, l'or i la plata, i barrejant-los en proporcions cada vegada més grans amb metalls menys valuosos. D'aquesta manera van crear més moneda però que contenia menys or i menys plata, i més bronze o coure. Es va començar a conèixer la inflació i va començar la primera gran crisi de la història. Crisi fiscal, a causa del creixement de les despeses públiques per damunt dels ingressos de l'Estat. Crisi monetària, ja que les devaluacions de les monedes van augmentar els preus d'una manera continuada i es va empobrir una bona part de la societat romana. Crisi econòmica, ja que a causa de la devaluació, els comerciants van rebaixar l'activitat i això va apagar el motor de l'imperi. I crisi

política, perquè es van pujar els impostos a uns nivells insostenibles, per la qual cosa l'Estat es va convertir en una càrrega molt feixuga per als ciutadans fins que va fer fallida, i es va obrir la porta a les tribus bàrbares que en van dominar els territoris lentament.

- Quina sort que la festa d'inauguració es fa només una vegada. Estic fet pols...
- Ja, però ha valgut la pena, no?
- I ha vingut una pila de penya!
- I no ha fallat res.
- Molt bé els canapès, Carla. I la decoració..., un deu, Irene. Es nota que ets una artista.
- Pots comptar...
- I la música? Què me'n dieu de la música?
- Geniaaal...
- Doncs que consti en acta.
- Estava tot previst.
- Sí! I nosaltres també tenim una cosa prevista...
- Quina?
- Doncs que et toca... recollir i netejar.
- Com!?
- El que sents. Ho hem decidit entre tots, president.
- Protesto!
- No s'accepta!

El que hi va haver després a Europa va ser una nit llarga de mil anys. Europa no va tornar a conèixer activitat econòmica ni estàndards de vida comparables als de l'Imperi romà fins més de mil anys més tard, a partir del Renaixement. D'aquí en ve el nom.